

คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (United Nations Human Rights Council)

สมัยประชุมสามัญที่ 33 ระหว่างวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2559 – 30 กันยายน พ.ศ. 2559

วาระที่ 6

การทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนตามวาระ (Universal Periodic Review) ของประเทศไทย: การรับเอารายงานผล

วันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2559

เรียน ท่านประธาน

คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากล (International Commission of Jurists - ICJ) ขอแสดงความยินดีในโอกาสที่ประเทศไทยได้ผ่านกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนตามวาระเป็นครั้งที่สอง

อย่างไรก็ดี ICJ รู้สึกผิดหวังที่รัฐบาลไทยไม่สนับสนุนข้อเสนอแนะหลักที่สำคัญบางประการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การจำกัดสิทธิทางพลเรือนและสิทธิทางการเมืองในประเทศ

รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวซึ่งรัฐบาลทหารประกาศใช้ภายหลังรัฐประหารเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2557 ยังคงมีผลบังคับใช้ โดยมาตรา 44 ให้อำนาจรัฐบาล อย่างกว้างขวางและไม่สามารถตรวจสอบได้ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ พื้นฐานของหลักนิติธรรมและหลักสิทธิมนุษยชน

รัฐบาลทหารได้ออกคำสั่งและประกาศหลายฉบับ โดยใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ซึ่งส่งผลให้มีการเอาผิดทางอาญากับการชุมนุมทางการเมือง เปิดโอกาสให้มีการควบคุมตัวโดยพลการไม่เกินเจ็ดวัน โดยไม่ต้องมีข้อหา รวมถึงให้อำนาจการบังคับใช้กฎหมายอย่างกว้างขวางกับเจ้าหน้าที่ทหาร

พลเรือนอย่างน้อย 1,811 ราย ถูกไต่สวนในศาลทหาร ซึ่งขัดกับกฎหมายและบรรทัดฐานระหว่างประเทศ และพลเรือนจำนวนหลายคนถูกดำเนินคดีเพียงเพราะใช้สิทธิในการแสดงออกอย่างเสรีและการชุมนุมอย่างสงบ

รัฐบาลไทยไม่ยอมรับข้อเสนอใด ๆ อันจะเป็นผลให้มีการยกเลิกข้อจำกัดต่อหลักนิติธรรมและหลักสิทธิมนุษยชนเหล่านี้

แม้ว่า ICJ จะยินดีกับคำสั่งที่ประกาศเมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2559 ที่ยุติการดำเนินคดีต่อพลเรือนในศาลทหาร สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นหลังจากวันดังกล่าว แต่ยังคงมีคดีอีกประมาณ 500 คดีที่ค้างอยู่ในศาลทหาร

ICJ ยังกังวลด้วยว่าเมื่อเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา รัฐบาลได้ตั้งข้อหาต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชนสามคน โดยเป็นการดำเนินคดีหมิ่นประมาททางอาญา เนื่องจากการกล่าวหาว่ามีการซ้อมทรมานในจังหวัดชายแดนใต้

ฉะนั้น ICJ ขอให้รัฐบาลไทยยอมรับและปฏิบัติตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

- รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวและคำสั่งและประกาศสข.ทั้งหมด ซึ่งขัดแย้งกับหลักนิติธรรมและการเคารพสิทธิมนุษยชน
- โอนคดีพลเรือนที่ยังค้างทั้งหมดไปยังศาลพลเรือน และให้ยกเลิกคำตัดสินลงโทษต่อพลเรือนที่เคยถูกฟ้องในศาลทหารนับแต่รัฐประหาร พ.ศ. 2557 อีกทั้ง
- ยุติการคุกคามใด ๆ ต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ

ถ้อยแถลงในนามของคณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากล

โดย นางสาว ศิริกาญจน์ เจริญศิริ

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อ

นายคิงสลีย์ แอบบอต (Mr Kingsley Abbott)

ที่ปรึกษากฎหมายระหว่างประเทศอาวุโส ประจำเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้ที่อีเมลล์ kingsley.abbott@icj.org